

№ нсх: 13-05/3669 от: 16.09.2021  
№ вх: 2263 от: 17.09.2021

*ҚОӘББ«Психологиялық қолдау және қосымша білім беру өңірлік орталығы» КММ директоры Е. А. Петренко сөйлеген сөзінің тезистері «білім беру ұйымдары мен ата-аналардың өзара іс-қимылын жақсарту жөніндегі» «УНДЕСТІК» облыстық жобасы» атты тамыз конференциясында 2021 жылғы 20 тамыз*

### **Қостанай облысының білім беру ұйымдарында (мектеп, ТжКБ) педагогтер мен ата-аналардың өзара іс-қимылын жақсартуға бағытталған «Үндестік» бағытталған облыстық жоба**

Қайырлы күн, құрметті тамыз конференциясының қатысушылары!

Білім беру ұйымдарының ата-аналар қауымдастығымен өзара іс-қимылының жаңа нысандарын іздеудің өзектілігін ескере отырып, өңірлік орталық білім беру ұйымдарында педагогтар мен ата-аналардың өзара іс-қимылын жақсартуға бағытталған «Үндестік» жобасын әзірледі.

Жоба Қостанай облысының білім беру ұйымдарына (мектептер/ТжКБ) іске асыру үшін 2021 жылғы 16 тамыздан бастап бағытталған.

**Жобаның мақсаты:** отбасы мен білім беру ұйымының жайлы оқу-тәрбие алаңын құруға бағытталған әлеуметтік әріптестік қағидаттары мен шарттары негізінде жүйелі, кешенді, Үйлестірілген әлеуметтік-психологиялық-педагогикалық ұзақ мерзімді өзара іс-қимылын қамтамасыз ету.

#### **Жобаның міндеттері:**

1. Ата-аналарды мектеп қызметінің барлық салаларына белсенді тарту.  
2. Ата-аналар білімін тепе-тең негізде ұйымдастыру: педагогтер-ата-аналар, ата – аналар-ата-аналар; отбасын педагогикалық сүйемелдеу (оқыту, консультация беру, тәрбие, ағарту мәселелерінде көмек көрсету және т.б.).

3. Өзара іс – қимыл нысандарын жетілдіру білім беру ұйымы-отбасы. Білім беру ұйымының тәрбие процесін ұйымдастырудағы отбасының рөлін күшейту.

4. Балалар мен жасөспірімдердің бейәлеуметтік мінез-құлқының алдын алу, отбасыларда салауатты өмір салтының негіздерін қалыптастыру үшін жағдайлар жасау.

5. Білім алушылардың психологиялық денсаулығын сақтауға және нығайтуға, олардың әлеуметтенуіне ықпал ететін жайлы қауіпсіз білім беру ортасын құру.

«Бір-бірімен кездесу» жобасы келесі бағыттар бойынша жүзеге асырылады:

1. Ғылыми-әдiстемелiк бағыт;
2. Диагностикалық-аналитикалық бағыт;
3. Алдын-алу бағыты;
4. Консультативті-ағартушылық бағыты;
5. Дамытушы бағыт.

Біз білім беру ұйымдарына жобаны іске асырудың мынадай әдістерін пайдалануды ұсынамыз:

**1. Краудсорсингті** қолдану:

- білім беру ұйымы мен отбасының өзара іс-қимыл жүйесіндегі белгілі бір міндеттерді шешу үшін кең аудиторияны (мүмкіндігінше кәсіби мамандарды) тарту;

- акт-технологиялардың көмегімен жүйеленетін педагогтердің білімін, тәжірибесін, дағдыларын жалпылау. Мұғалімдер мен ата-аналар өзекті ақпарат алады;

- өзара байланысты міндеттерді шешу: Ақпаратты жинау және өңдеу, сындарлы идеяларды жинау және өңдеу, ұсыныстар жинау, тәуелсіз сарапшылар тобын қалыптастыру;

- оқыту және тәрбиелеу үдерісіне жәрдемдесу үшін тәлімгерлік.

2. Білім беру ұйымы мен отбасының өзара іс-қимылының озық тәжірибесін талқылай отырып, **Ашық диалог алаңдары**.

3. **Онлайн-кітапханалар** мен мұғалімдер тегін оқу құралдарын табатын аймақтағы мұғалімдер қауымдастығы әдістер мен материалдармен алмасады.

4. **Ынтымақтастық**-бұл білім алмасу, оқыту және келісімге қол жеткізу жүзеге асырылатын жалпы білім беру және білім беру мақсаттарына қол жеткізу үшін мұғалімдер мен ата-аналардың бірлескен іс-әрекетінің процесі.

Ұсынылатын жұмыс түрлері мен әдістерін әрбір білім беру ұйымы өз қалауы бойынша таңдайды және пайдаланады.

**Ата-аналармен өзара әрекеттесу формалары**

Өзара әрекеттесудің ұжымдық, топтық және жеке формаларын біріктірген жөн.

**Ұжымдық формалар:** ашық ата-аналар жиналысы, ата-аналар лекторийі, тәжірибе алмасу бойынша ата-аналар конференциясы, сұрақтар мен жауаптар кеші, тәрбие және оқыту мәселелері бойынша диспут-рефлексия, ата-аналардың педагогикалық ұжыммен «Ашық есік күндері» форматында кездесуі, «TEDx» форматында «Диалог» клубы, ата-аналардың қатысуымен шығармашылық шеберханалар, ата-аналардың өздері бастамашылық еткен іс-шаралар.

Бұл жобада біз ұжымдық жұмыстың **инновациялық түрлерін** ұсынамыз:

ҚАЗАҚСТАН  
РЕСПУБЛИКАСЫ  
БІЛІМ ЖӘНЕ  
ҒЫЛЫМ

1. **Ашық ата-аналар жиналысы** (жалпы мектептік ата-аналар жиналысының алдында білім алушылардың ата-аналары үшін мамандардың, пән мұғалімдерінің жеке консультациялары өткізіледі);

2. «**ТЕДХ**» форматындағы «**Диалог**» клубы білім беру процесінің барлық қатысушылары (ата-аналар, балалар, педагогтар) үшін алдын ала мәлімделген тақырыпқа сөз сөйлеу форматында өткізіледі.;

3. Балалар концертінің дәрісі басталар алдында **ата-аналар лекторийі**;

4. Ата-аналардың өздері болатын тәжірибе алмасу бойынша **ата-аналар конференциялары** тақырыпты анықтайды және өзекті мәселелерді талқылау үшін мамандарды шақыра алады.

**Топтық формалар:** ата-аналар комитетімен өзара әрекеттесу, шығармашылық топтармен өзара әрекеттесу; мамандармен топтық консультациялар (директордың ТЖ жөніндегі орынбасары, педагог-психолог, әлеуметтік педагог, логопед және т. б. тар мамандар), кофе-монинг тимбилдингі, диалог аландары, мамандарды (педагог-психолог, әлеуметтік педагог, логопед және т. б. тар мамандар), тарта отырып, ата-аналарға арналған практикалық сабақтар. Отбасылық клуб, квесттер, шығармашылық сағаттар, «ата-аналардың жұмысында бір күн» кәсіптік бағдар, бірлескен театрлық іс-шаралар, ата-аналармен бірге мектеп БАҚ, отбасымен жұмыс байқаулар.

Топтық жұмыстың келесі **инновациялық түрлерін** ұсынамыз:

- ата - аналармен **кофе-монинг** кездесу білім беру ұйымында ата-ананың қонақ бөлмесі форматында ұйымдастырылады. Ата-аналар мен мұғалімдер бейресми жағдайда балаларды тәрбиелеу және оқыту мәселелерін кофе үстінде шешеді. Оқыту және ата-ана мен бала қарым-қатынасы мәселелері бойынша бейне материалдарды көруге болады;

- «Біз біргеміз» **тимбилдингі** мына командаларда ойын түрінде өтеді: педагогтар-ата-аналар, педагог – оқушылар, ата – аналар-балалар, қазіргі балалар мен жасөспірімдер үшін қажетті коммуникативтік және әлеуметтік құзыреттерді қалыптастырады;

- **бірлескен Театр қызметі**-ата-аналардың психологиялық-педагогикалық мәдениетін дамытуға, сондай-ақ балалар мен ата-аналар арасындағы қарым-қатынасты жақсартуға ықпал ететін балалармен, ата-аналармен және мұғалімдермен бірлескен **театр қойылымдарын** ұйымдастыру және өткізу. Театрлық іс-әрекет балаларды тәрбиелеу және оқыту мәселелерін шешуде мұғалімдер (сынып жетекшілері, пәндер) мен ата-аналардың бірлескен жұмысының тиімді нысаны болып табылады.

**Жеке формалар:**

- «**Директор сағаты**» (директордың ата-аналармен жеке жұмысы үшін белгіленген уақыт);

- «**Әкімшілік қабылдау бөлмесі**» (директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарларының ата-аналармен жеке жұмысы үшін белгіленген уақыт);

- **Пән мұғалімдерімен жеке консультациялар** (жалпы мектептік ата-аналар жиналысының алдында білім алушылардың ата-аналары үшін мамандардың, пән мұғалімдерінің жеке консультациялары өткізіледі).

**Сынып жетекшілері, психологтар, әлеуметтік педагогтар үшін ата-аналармен осындай жеке жұмыс түрлерін ұсынамыз:**

- интерактивті әңгіме;
- сауалнама және диагностика;
- үйге бару;
- кеңес;
- ата-аналардың жеке тапсырмаларды орындауы

**Білім беру ұйымы мен отбасының өзара іс-қимылын басқару нысандары:**

1. Құрамына директор, директордың ТЖ, ОЖ, ҒМР жөніндегі орынбасарлары, мектептің ата-аналар комитетінің өкілдері кіретін білім беру ұйымы мен отбасының өзара іс-қимылын үйлестіру жөніндегі **кеңесті құру.**

2. **Директор мен директордың ТЖ, ОЖ, ҒӘБ жөніндегі орынбасарларының сынып жетекшілерімен, пән мұғалімдерімен** өзара іс-қимылы директор жанындағы жиналыстарда, педагогикалық кеңестерде, отбасымен жұмыс мәселелері жөніндегі әдістемелік кеңестерде, шығармашылық топтардың жұмысында жүзеге асырылады.

**Ата - аналардың білім беру ұйымының әкімшілігімен** өзара іс – қимылы-білім беру ұйымының сайттарында «сұрақ-жауап» форматында.

3. Мәселелердің жай-күйін **анықтау және зерттеу** және ата-аналармен бірге оларды шешу нәтижелерін үнемі бақылау.

4. **Педагогтардың қызметін көтермелеу:**

- отбасымен шығармашылықпен жұмыс істейтін педагогтарды анықтау;
- ата-аналармен жұмыс мәселері бойынша үздік жобаға байқауға өткізу;
- тәжірибелі, кәсіби жұмыс істейтін педагогтарға «ата-аналармен жұмыс жөніндегі әдіскер» атағын беру;
- «бірегей ата-аналар жиналысы (әзірлемелер конкурсы немесе басқа да ашық іс-шаралар)» байқауын өткізу;
- шығармашылық эсселер, мұғалімдердің отбасымен жұмыс туралы рефлексиясы.

5. **Ата-аналардың қызметін көтермелеу:**

- **жоба бойынша жұмыс қорытындылары:** «үздік ата-аналар ұжымы», «үздік ата-аналар комитеті», «Ең белсенді ата-ана» және т. б. оқу жылының қорытындысы бойынша байқаулар өткізу.;
- «тату отбасы» атағын беру (отбасының барлық мүшелері мектеп, сынып өміріне белсенді қатысады);
- үлгілі отбасылардың Құрмет Кітабын рәсімдеу (фотосуреттер, отбасының паспорты, олардың еңбегінің нәтижелері);
- ең белсенді ата-аналарға алғыс хаттарды рәсімдеу;
- отбасылармен және олардың жетістіктерімен Мектеп баспасы, Мектеп сайты, әлеуметтік желілер, газеттер және т.б. БАҚ арқылы танысу.

**Жоба тиімділігінің критерийлері:**

1. Білім беру ұйымына деген оң көзқарастың қалыптасуы, білім алушылардың, ата-аналар мен педагогтардың қанағаттану деңгейімен айқындалатын оны қабылдаудың беделі.

2. Ата-аналар білім беру ұйымы үшін өздері ұйымдастырған және өткізген іс-шаралардың саны мен сапасы *(білім беру ұйымындағы білім алушылар санына қатысты іс-шаралар санының пайызы)*.

3. Ата-аналар қоғамдастығының іс-шараларға қатысу пайызы.

4. Білім беру ұйымдарының білім алушылары арасында құқық бұзушылықтардың, буллингтің, суицидтік жағдайлардың болмауы.

Отбасы мен білім беру ұйымының өзара іс-қимылы бойынша **жобаны іске асыру барысында** мынадай **нәтиже** болжанады:

1. Ата-аналардың, педагогтердің психологиялық-педагогикалық мәдениетін арттыру;

2. Білім беру ұйымдарында ашық және қолжетімді әлеуметтік-педагогикалық жүйе құру арқылы ата-аналардың, балалар мен педагогтардың бірлескен өнімді іс-әрекет және оқуда, шығармашылықта және әлеуметтік Өмірде өзін-өзі табысты іске асыру тәжірибесін қалыптастыру.

3. Ата-аналармен бұқаралық іс-шаралар жүйесін құру, бірлескен қоғамдық маңызы бар қызметті ұйымдастыру бойынша жұмыс.

4. Бала тәрбиесіндегі отбасының рөлін күшейту.

5. Педагогтар мен ата-аналардың, сондай-ақ жұртшылықтың әлеуметтік серіктестігі үшін ақпараттық кеңістік құру.

6. Оқу - тәрбие қызметінің мазмұны мен нәтижелілігіне ата - аналардың қанағаттанушылығын арттыру *(ата-аналардың сенім дәрежесі, ата-аналар тарапынан білім алушылардың үлгерімін бақылау, Ата-аналардың мектеп сұраныстарына реакциясының жоғары жылдамдығы және керісінше-ата-аналардың мектеп өміріне белсенді қатысуға дайындығы)*.

Жыл сайын оқу жылы аяқталғаннан кейін білім беру ұйымдары, қалалар мен аудандар, сондай-ақ облыс деңгейінде жоба тиімділігінің өлшемдеріне сәйкес жоба бойынша жұмыс нәтижелерінің қорытындылары шығарылады.

Осылайша, «Үндестік» облыстық жобасы-ата-аналар мен білім беру мекемесі ұжымының ынтымақтастығы идеясын жүзеге асыру, бірыңғай тәрбие алаңын құру; отбасымен әлеуметтік серіктестік жағдайында білім алушылардың тұлғасын дамытуға бағытталған пәрменді және тиімді жұмыс.

		<p><b>Жеке формалар:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- «Директор сағаты»(директордың ата-аналармен жеке жұмысы үшін белгіленген уақыт);</li> <li>- «Әкімшілік қабылдау бөлмесі» (директордың ТЖ жөніндегі орынбасарларының жеке жұмысы үшін белгіленген уақыт, Ата-аналармен ТЖБ);</li> <li>- пән мұғалімдерімен жеке консультациялар(жалпы мектептік ата-аналар жиналысының алдында білім алушылардың ата-аналары үшін мамандардың, пән мұғалімдерінің жеке консультациялары өткізіледі).</li> </ul> <p><b>Сынып жетекшілері, психологтар, әлеуметтік педагогтар үшін ата-аналармен осындай жеке жұмыс түрлерін ұсынамыз:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- интерактивті әңгіме;</li> <li>- сауалнама және диагностика;</li> <li>- үйге бару;</li> <li>- кеңес;</li> <li>- ата-аналардың жеке тапсырмаларды орындауы.</li> </ul>
10	Білім беру ұйымы мен отбасының өзара іс-қимылын басқару нысандары.	<p>1. Құрамына директор, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары, директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары, директордың ғылыми-әдістемелік жұмыс жөніндегі орынбасары, мектептің ата-аналар комитетінің өкілдері кіретін білім беру ұйымы мен отбасының өзара іс-қимылын үйлестіру жөніндегі кеңес құру.</p> <p>2. Директор мен директордың ТЖ, ОЖ, ҒӘБ жөніндегі орынбасарларының сынып жетекшілерімен, пән мұғалімдерімен өзара іс-қимылы директор жанындағы жиналыстарда, педагогикалық кеңестерде, отбасымен жұмыс мәселелері жөніндегі әдістемелік кеңестерде, шығармашылық топтардың жұмысында жүзеге асырылады.</p> <p>Ата - аналардың білім беру ұйымының әкімшілігімен өзара іс – қимылы-білім беру ұйымының сайттарында «сұрақ-жауап» форматында.</p>

		<p>3. Мәселелердің жай-күйін анықтау және зерттеу және оларды шешу нәтижелерін үнемі бақылау.</p> <p>4. Педагогтардың қызметін көтермелеу:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- отбасымен шығармашылықпен жұмыс істейтін педагогтарды анықтау;</li> <li>- ата-аналармен жұмыс мәселері бойынша үздік жобаға байқау өткізу;</li> <li>- тәжірибелі, кәсіби жұмыс істейтін педагогтарға «Ата-аналармен жұмыс жөніндегі әдіскер» атағын беру;</li> <li>- «Бірегей ата-аналар жиналысы (әзірлемелер байқау немесе басқа да ашық іс-шаралар) байқау өткізу;</li> <li>- педагогтердің отбасымен жұмыс туралы шығармашылық есептері (ата-аналардың, балалардың қатысуымен);</li> </ul> <p>7. Ата-аналардың қызметін көтермелеу:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- жоба бойынша жұмыс қорытындылары: «Үздік ата-аналар ұжымы», «Үздік ата-аналар комитеті», «Ең белсенді ата-ана» және т. б. оқу жылының қорытындысы бойынша конкурстар өткізу.;</li> <li>- «Тату отбасы» атағын беру (отбасының барлық мүшелері мектеп, сынып өміріне белсенді қатысады);</li> <li>- Үлгілі отбасылардың Құрмет Кітабын ресімдеу (фотосуреттер, отбасының паспорты, олардың еңбегінің нәтижелері);</li> <li>- ең белсенді ата-аналарға алғыс хаттарды рәсімдеу;</li> <li>- отбасылармен және олардың жетістіктерімен Мектеп баспасы, мектеп сайты, жергілікті газет және т. б. БАҚ арқылы танысу</li> </ul>
11	Жоба тиімділігінің критерийлері	<p>1. Жобамен жұмыс істеу тиімділігінің өлшемі білім беру ұйымына деген оң көзқарастың қалыптасуы, оны қабылдаудың беделі болып табылады, ол білім алушылардың, ата-аналар мен педагогтардың қанағаттану деңгейімен айқындалады.</p> <p>2. Ата-аналар білім беру ұйымы үшін өздері ұйымдастырған және өткізген іс-шаралардың саны мен сапасы (білім беру</p>

		<p>ұйымындағы білім алушылар санына қатысты іс-шаралар санының пайызы).</p> <p>3. Ата-аналар қоғамдастығының іс-шараларға қатысу пайызы.</p> <p>4. Білім беру ұйымдарының білім алушылары арасында құқық бұзушылықтардың, буллингтің, суицидтік жағдайлардың болмауы.</p>
12	<b>Жоба жұмысының күтілетін нәтижелері</b>	<p>Отбасы мен білім беру ұйымының өзара іс-қимылы бойынша жұмыс нәтижесінде:</p> <p>1. Ата-аналардың, педагогтердің психологиялық-педагогикалық мәдениетін арттыру;</p> <p>2. Білім беру ұйымдарында ашық және қолжетімді әлеуметтік-педагогикалық жүйе құру арқылы ата-аналардың, балалар мен педагогтардың бірлескен өнімді іс-әрекет және оқуда, шығармашылықта және әлеуметтік Өмірде өзін-өзі табысты іске асыру тәжірибесін қалыптастыру.</p> <p>3. Ата-аналармен бұқаралық іс-шаралар жүйесін құру, бірлескен қоғамдық маңызы бар қызметті ұйымдастыру бойынша жұмыс.</p> <p>4. Бала тәрбиесіндегі отбасының рөлін күшейту.</p> <p>5. Педагогтар мен ата-аналардың, сондай-ақ жұртшылықтың әлеуметтік серіктестігі үшін ақпараттық кеңістік құру.</p> <p>6. Оқу - тәрбие қызметінің мазмұны мен нәтижелілігіне ата - аналардың қанағаттанушылығын арттыру (ата-аналардың сенім дәрежесі, ата-аналар тарапынан білім алушылардың үлгерімін бақылау, Ата-аналардың мектеп сұраныстарына реакциясының жоғары жылдамдығы және керісінше-ата-аналардың мектеп өміріне белсенді қатысуға дайындығы).</p>
13	<b>Жоба жұмысының жыл сайынғы қорытындысы</b>	<p>Жыл сайын оқу жылы аяқталғаннан кейін білім беру ұйымдары, қалалар мен аудандар, облыс деңгейінде жоба тиімділігінің өлшемдеріне сәйкес (11-т.) жоба бойынша жұмыс нәтижелерінің қорытындылары шығарылады.</p>



«Үндестік» облыстық жобасы-ата-аналар мен білім беру мекемесі ұжымының ынтымақтастығы идеясын іске асыру, бірыңғай тәрбие алаңын құру; отбасымен әлеуметтік әріптестік жағдайында білім алушылардың тұлғасын дамытуға бағытталған пәрменді және тиімді жұмыс.